

Turun Kansallisseuran 110-vuotishistoriikki

Toimittaneet Heikki Euro, Pekka Koivisto, Raimo Narjus ja Jaakko Paatero (2007)

1897-1920

Marraskuun 6. pnä 1897 oli turkulaisessa lehdessä, Uudessa Aurassa ilmoitus ”Kokouksia”. Siinä kehoitettiin ”kaikkia niitä suomenmielisiä turkulaisia, jotka harrastavat uuden yleisen kansallisseuran perustamista Turkuun, saapumaan yksityiseen kokoukseen, joka pidetään Kristillisen Raittiusseuran huoneustossa”. Näin lähti käyntiin prosessi, joka johti Turun Kansallisseuran perustamiseen 12.11.1897.

Perustamisen takana oli aatteellista tarvetta. Ruotsinkielinen väestö ”vastusti suomalaista sivistystyötä” ja samoihin aikoihin oli myös perustettu työväenyhdistyksiä, jolloin porvarillisesti ajattelevat turkulaiset näkivät ajan koittaneen suomenkielisen kansallismielisen yhdistyksen perustamiselle.

Kuvernöörinvirasto vahvisti yhdistyksen säännöt 4.12.1897 ja yhdistyksen ensimmäinen kokous pidettiin 11.12.1897. Kokouksessa valittiin yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi vapaaherra Valde von Hellens (myöhemmin Hirvikanta). Yhdistyksen johtokuntaan valittiin sekä suomettarelaisia, nuorsuomalaisia että työväen edustajia.

Vuosisadan vaihteessa sanomalehti Uusi Aura alkoi olla valtakunnallisesti merkittävä lehti, mahdollisesti maan suurin suomenkielinen lehti. Tämä tuki myös Kansallisseuran merkityksen kasvua lehden ja yhdistyksen toimihenkilöiden ollessa kiinteässä yhteistyössä keskenään. Näin myös Turun Kansallisseurasta muodostui valtakunnallisesti merkittävä poliittinen yhdistys. Kansallisseura omisti keskustassa osoitteessa Venäjän Kirkkokatu (nykyinen Yliopistonkatu) 29 oman huoneistonkin.

Yhdistyksen alkutaipaleen toimintaa sävytti suomalaisen kulttuurin esilletuominen. Turun Kansallisseuran puheenjohtajan aloitteesta päätettiin järjestää Kansanvalistusseuran juhla kokous ja yleiset laulu- ja soittojuhlat Turussa 15.6.1905.

Juhlat alkoivat Tuomiokirkon edustalta, jonka portaille kuorot ja soittokunnat olivat kokoontuneet. Tämän jälkeen esiintyjät, kaikkiaan yli tuhat, marssivat juhlapaikalle Samppalinnan alapuolelle, jonne oli rakennettu 1100 hengen laululava. Juhlat kilpailuineen kestivät kolme päivää. Tilaisuuksia pidettiin myös Tuomiokirkossa, Vartiovuorella, Kupittaalla ja juhlaillalliset olivat ”Turun saaristossa Pikkupukin saarella”. Palkintolautakuntien arvovaltaisuutta kuvaa osallistujaluettelo, jossa esiintyivät Heikki Klemetti, Oskar Merikanto, Wilho Mikkola, Eino Rautavaara, R. Kajanus, Selim Palmgren. Juhlatilaisuuden päätteeksi ”kohotettiin eläköönhuuto yhteiselle jakamattomalle suomalaiselle isänmaalle. Maammelaulun säveliin sitten juhla päättyi”.

1900-luvun ensimmäinen vuosikymmen oli Turulle voimakasta kehityksen ja rakentamisen aikaa. Julkisista rakennuksista tähän kauteen ajoittuivat Turun taidemuseo, kaupunginkirjasto, Mikaelinkirkko ja monet muut. Myös useat turkulaiset yksityiset ja julkiset palvelulaitokset saivat tähän aikaan alkunsa Turun Kansallisseuran toimiessa näiden osalta aloitteen tekijänä tai hankkeet

toteutettiin samaan joukkoon kuuluvien piirissä. Näin aloittivat toimintansa mm. Turun Suomalainen Säästöpankki, Kansallinen Kirjakauppa, Turun Suomalainen Yhteiskoulu ja Turun Kauppakoulu.

Se, että Kansallisseuran jäsenet olivat mukana edellä mainituissa taloudellisissa ja yhteiskunnallisissa hankkeissa, oli ajan käsitysten mukaan hyvin luontevaa. Ajan ihanteena oli, että poliitikko ei saanut olla "vain poliitikko", kuten sosialistien nähtiin olevan. Porvarillisen käsityksen mukaan valtiomiehessä tuli yhtyä yhteiskunnallinen toimija, kulttuurihenkilö ja poliitikko, kaikkien puolien tuli olla läsnä.

Alkuvuosien vireyden jälkeen kuitenkin into poliittisessa yhdistystoiminnassa hiipui, niin kuin valtakunnassa yleisemminkin. Kansallisseura kuitenkin jatkoi toimintaansa, joskaan sellaisia suuria hankkeita, kuin aikaisempina vuosina oli nähty, ei saatu aikaan.

Keväällä 1917 puhkesi Venäjän vallankumous ja sen seurauksena tilanne myös Suomessa ja Turussa huononi. Kesä oli rauhaton ja tilanne paheni Turussa ryöstöjen ja väkivallan takia. Tästä huolimatta Kansallisseura järjesti mm. VPK:n talolla juhlatilaisuuksia, joissa oli arvokasta ohjelmaa, jopa operetti sävellettiin tällaiseen tilaisuuteen. Myös silloin vielä opintojaan harjoittava, myöhemmin maankuulu oopperalaulaja, Lea Piltti esiintyi joskus näissä tilaisuuksissa.

1920-1940

Kansallinen Kokoomuspuolue perustettiin vuonna 1918. Tämä johti myös Turun Kansallisseuran kohdalla uuteen alkuun. Turun kokoomusväki piti kokouksen Turussa tammikuun 29. päivänä 1919 ja tällöin päätettiin perustaa Turkuun Kokoomuksen paikallisyhdistys. Nimeksi hyväksyttiin jonkun vuoden hiljaiseloa viettäneen Turun Kansallisseuran nimi ja johtokuntaan valittiin henkilöitä, jotka olivat vaikuttaneet myös aikaisemmassa Kansallisseurassa. Yhdistyksen ohjelmaan otettiin erikoisesti "kunnallisten asioiden, suomalaisuuden ja kaikenlaisten edistyspyrkimysten ajaminen". Ensimmäinen yleisöjuhla pidettiin Runebergin päivänä 5.2.1919. Keväällä 1919 perustettiin erillinen naisyhdistys, Turun Kansallisseuran Naiset ry. Tähän aikaan ajoittuvat myös joidenkin muiden paikallisyhdistysten perustamiset.

Turun Kansallisseura kuuluu niihin harvoihin paikallisyhdistyksiin, joiden toiminnassa ei ole päässyt syntymään suoranaista katkoa, vaikka nousu- ja laskukausia onkin esiintynyt. Jäsenistön ja johtokuntien henkisten voimavarojen ansiosta Turun Kansallisseura on ollut eräänlainen "primus inter pares" vaalipiirinsä alueella. Useat vaalipiirin kansanedustajista ja piirin puheenjohtajista ovat jossain vaiheessa olleet yhdistyksen jäseniä.

1920-luvulla oli puheenjohtajavaihdoksia melko tiheään, kunnes vuonna 1928 puheenjohtajaksi valittiin lehtori Aarne Honka, sittemmin kouluneuvos ja kansanedustaja. Hän toimi uupumattoman innokkaana ja aloiterikkaana puheenjohtajana kokonaista 26 vuotta aina vuoteen 1954. Hänet kutsuttiin myöhemmin seuran kunniapuheenjohtajaksi.

1920-luvulla tärkeänä toimintamuotona oli vuosittain ainakin yksi isompi puhe- ja keskustelutilaisuus, jossa vaalipiirin kansanedustajat sekä puolueen johtomiehet tai muut tunnetut henkilöt selvittivät ajankohtaisia poliittisia kysymyksiä.

Vuonna 1926 perustettiin Turkuun kolmas kokoomusseura, Turun Kokoomuksen Nuoret. Tällöin heräsi ajatus oman huoneiston hankkimisesta. Piiriliitto ja nämä kolme yhdistystä hankkivat vastavalmistuneesta Eerikinkatu 23 B:stä huoneiston, jonka juhlasaliin mahtui 150 henkeä. Huoneiston vihkiäisiä vietettiin 11.3.1928 ja tilaisuudessa prof. Lauri Ingman esitelmöi aina ajankohtaisesta aiheesta "Suomen turvallisuuskysymys".

Turun Kansallisseura oli 1920- ja 1930-luvulla vaalipiirissään vilkkaimmin toimiva paikallisyhdistys. Jäsenmäärä oli vuonna 1925 114 ja vuoteen 1930 se oli noussut 129: ään. 1930-luvun alkuvuosien poliittisen kuohunnan takia kohdattiin takaisku ja vuonna 1932 jäsenmäärä oli vain 99. IKL:n järjestäytyttyä vuonna 1933 vaalien jälkeen omaksi puolueekseen, kävi linjanveto sen ja Kokoomuksen välillä välttämättömäksi ja tässä yhteydessä Turun Kansallisseuran jäsenmäärä alkoi jälleen kasvaa. Ennen 1940- lukua ei päästy kuitenkaan yli 160:n.

Turun Kansallisseuran toiminta jatkui 1930-luvulla vakiintuneissa puitteissa. Suurimmat puhe- ja juhlatilaisuudet järjestettiin edelleen VPK:n talossa. Mainittakoon vuonna 1936 vaalien edellä tammikuun 26. pñä pidetty tilaisuus, jossa puolueen silloinen puheenjohtaja J. K. Paasikivi esitti selvityksen aiheesta "Mikä on Kokoomuksen tie?"

Myöhemmin kaivattiinkin jo suurempia tiloja. Syksyllä 1937 pidettiin Turun silloin suurimmassa elokuvateatterissa Kino Palatsissa puhetilaisuus, jossa oli yleisöä 700 henkeä. Vuoden 1939 vaalien alkajaistilaisuus pidettiin samassa paikassa ja sali oli ääriään myöten täynnä.

1940 - 1960

Kokoomuspuolueen järjestötoiminta vaimeni talvi- ja jatkosodan aikana. Kokoomuksen taholta haluttiin välttää kaikkea, mikä olisi voinut heikentää kansallista yhteishenkeä. Talvisodan jälkeen syksyllä 1940 puolueen kiertokirjeessä tähdennettiin, ettei pidä herättää "kiihkoilevaa puolue toimintaa, vaan on pyrittävä mahdollisimman pitkälle yhteistoimintaan ja yhteisymmärrykseen niidenkin kanssa, joiden käsitykset maan jälleenrakentamisesta poikkeavat kokoomuslaisten kannasta".

Talvisodan vuoksi Turun Kansallisseuran vuosikokous jäi pitämättä keväällä 1940, mutta välirauhan aikana se pidettiin 15.2.1941. Jatkosodan aikana vuosikokoukset jäivät pitämättä vuosina 1942 ja 1943. Vuoden 1944 vuosikokous sen sijaan pidettiin 5.3.1944.

Vaalivalmistelun aloittamista syksyllä vuonna 1944 haittasi se, että järjestötoiminta oli ollut melkein pysähdyksissä. Ennen maaliskuussa 1945 suoritettuja eduskuntavaaleja ehdittiin koko vaalipiirissä järjestää vain 28 puhetilaisuutta. Tärkeimmän tiedotusvälineen muodosti sanomalehdistö. Tukimiesverkosto saatiin luoduksi ja vaaliotepalvelu järjestetyksi. Turkulaisista ehdokkaista esitettiin elokuvateattereissa diakuvia ja myös julistesarja painettiin.

Talvisodassa syntyneen yhteis- ja asevelihengen säilyttämiseksi oli sotamarsalkka Mannerheimin vetoamuksesta keväällä 1940 perustettu Suomen Aseveljien liitto. Turun Kansallisseuran johtohenkilöt ryhtyivät perustamaan tälle paikallisyhdistystä Turkuun ja tällainen perustettiin 11.8.1940. Johtokuntaan valittiin kokoomuslaisia ja useita sosiaalidemokraatteja. Tällä yhdistyksellä oli suuri merkitys sen ajan kommunistien pyrkimysten pysäyttämässä.

Kokoomuslaisten ja sosiaalidemokraattien yhteistyö näkyi myös kulttuurijuhla- yms. toiminnassa aina siihen saakka, kun aseveliyhdistykset sodan jälkeen lakkautettiin.

Turun Kansallisseuran toiminta oli 1940-luvun loppupuolella vilkasta. Esim. piirin kertomuksen mukaan yhdistyksellä oli ollut vuoden 1946 aikana 5 kokous- ja esitelmätilaisuutta. Huomattavimmissa tilaisuuksissa kävivät puolueen puheenjohtaja ja kansanedustajia puhumassa, jolloin yleisöä saattoi olla niin runsaasti, etteivät kaikki mahtuneet sisälle.

Keväällä 1947 järjestettiin valtakunnallinen puolueen jäsenhankintarynnäkö. Turun Kansallisseura nosti tämän rynnäkön yhteydessä jäsenmääränsä 159:stä 399:ään. Kokoomuksen järjestötoiminta oli 1950-luvulle ehdittäessä sekä Turussa että koko vaalipiirissä voimakkaampaa kuin koskaan aikaisemmin. Kokoomuksen panos Turun kunnalliselämässä oli huomattavasti suurempi, kuin mitä voisi päätellä valtuuston kokoomusryhmän suuruudesta. Luvultaan pienen kokoomusryhmän panos silloisessa vasemmistovoittoisessa kaupungissa oli tuloksiltaan erinomainen ja kulissien takaiseen työskentelyyn osallistuivat merkittävät Turun Kansallisseuran johtomiehet. Tämä ilmeni esim. kaupungin tärkeitä virkoja täytettäessä siten, että kaupungin monet osastopäälliköt ja kaupunginsihteerit, jopa kaupunginjohtaja, olivat porvareita.

Tähän aikaan Turun Kansallisseuran toiminta laajeni siinä määrin, että katsottiin tarpeelliseksi palkata seuralle vakituinen toimihenkilö. Syksyllä 1950 otettiin seuran palvelukseen henkilö tehtävänään kenttäorganisaation luominen sekä jäsenhankinta. Tehtävä oli kuitenkin tilapäisluontoinen. Helmikuun puolivälissä 1952 palkattiin toiminnanjohtaja, jolla oli tehtävänä aluksi varojen keräys. Seuran taloudellisen tilan johdosta oli kuitenkin vakituisen henkilön palkkalistalla otosta luovuttava. Toimihenkilöiden työn tuloksista kertoo kuitenkin se, että jäsenmäärä nousi vuonna 1950 449:stä 569:ään ja vuoden 1951 lopussa se oli 682, johon lukuun ei sen jälkeen ole koskaan ylletty.

Kansallisen Kokoomuksen toimesta järjestettiin vuonna 1950 koko maassa puolueen järjestökoneiston avulla suuri kansalliskeräys rajaseutuväestön tukemiseksi sekä samalla osoitukseksi Kokoomuksen sosiaalisen ohjelman toteuttamispyrkimyksistä. Turun Kansallisseura lähetti 49 perheelle Sallaan runsaat paketit vaate- ym. apua sekä Sallan ja Kemijärven terveysosastolle 200 kg vaatetavaraa jaettavaksi tarpeessa oleville. Tällaista sosiaalista toimintaa jatkettiin sodan jälkeen myöhemminkin. Niinpä Turun Kansallisseuran yhteydessä toimineella naisten Perjantaikerholla oli usean vuoden ajan 11-henkinen Väinö ja Veera Kujalan perhe Posiolta kummiperheenään.

Kunnallispoliittisia esitelmä- ja keskustelutilaisuuksia, joita oli harrastettu jo enne sotia, ryhdyttiin määrätietoisesti elvyttämään. Alustajina oli kokoomuslaisia luottamushenkilöitä ja kaupungin johtavia virkamiehiä. Alun heikko yleisömenestys alkoi korjaantua ja mielenkiinto ja osanotto kasvaa. Näin saatiin aikaan läheisempi kosketus kunnallisten luottamushenkilöiden ja järjestöväen kesken.

Myös retkeilyt kuuluivat seuran ohjelmaan 1950-luvulla. Niinpä tutustuttiin moniin turkulaisiin teollisuuslaitoksiin ja mm. maakunta-arkistoon, Turun linnaan ja sen restaurointityöhön vuosina 1954 ja 1957 sekä myöhemmin vuonna 1961 valmiiseen restaurointityöhön työssä mestarina toimineen oman jäsenen johdolla.

Toiminta jatkui edelleen vilkkaana. Osoituksena siitä on, että esim. vuonna 1957 järjestettiin kokonaista 53 tilaisuutta ja johtokunta kokoontui 17 kertaa. Seuran toiminnassa vaikutti 1950-luvulla myös naisten kerho, Perjantaikerho, joka oli perustettu syksyllä 1954. Kerhon jäsenet muodostivat rungon vuonna 1960 perustetulle Turun Kokoomuksen Naiset ry:lle ja toiminta Kansallisseuran alaosastona lopetettiin.

Kaupungin alueellinen laajeneminen ja väkiluvun kasvu sekä järjestötoiminnan jatkuva tehostamisen tarve johtivat 1950-luvulla organisatorisiin muutoksiin Kokoomuksen kenttätyössä Turussa. Ensimmäinen uusi kansallisseura syntyi Martinkirkon ympäristön voimakkaasti kasvaneelle asuma-alueelle, jonne vuonna 1954 perustettiin Martin Kansallisseura. Tämän jälkeen uusia kansallisseuroja syntyi tiheään, nimittäin vuonna 1956 Kupittaaan Ks., Pansion Ks. ja Hirvensalon Ks. sekä vuonna 1958 Turun Pohjoinen Ks. ja Linnan Ks. Vuoden 1959 syksyllä perustettiin Kokoomuksen Turun Aluejärjestö yhteiselimeksi puolueen paikallisyhdistyksille Turussa. Uusien kansallisseurojen perustamisesta huolimatta Turun Kansallisseuran jäsenmäärä ei pudonnut mitenkään huomattavasti ja oli vielä vuonna 1969 yli 470.

1960-1980

Vuosikymmenten aikana tapahtui lukuisia puheenjohtajan vaihdoksia päinvastoin kuin aikaisempina vuosikymmeninä. DI Lauri Juvani pyysi muiden tehtäviensä vuoksi vapautusta puheenjohtajan tehtävistä vuosikokouksessa 1959, jolloin hänen tilalleen valittiin asemapäällikkö Juuso Härri. Vuoden 1962 alusta puheenjohtajaksi tuli johtaja Eino Sorsa. Hänen jouduttuaan murhayrityksen kohteeksi keväällä 1964 puheenjohtajan tehtäviä hoiti loppuvuoden Lauri Juvani. Vuonna 1965 puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja Jorma Wallasvaara, joka myös pyysi vapautusta muiden tehtävien hoitoa varten. Hänen seuraajakseen valittiin mainospäällikkö Olavi Stenberg vuoden 1966 alusta. Hänen muutettua asumaan naapurikaupunkiin uudeksi puheenjohtajaksi valittiin syyskokouksessa 1969 lääninsihteeri Erkki Pärnänen.

Vuonna 1960 uusittiin säännöt. Johtokunnan toimikausi oli aikaisemmin kestänyt keväällä pidetystä vuosikokouksesta seuraavaan keväällä pidettyyn vuosikokoukseen, mutta uusien sääntöjen mukaan pidetään kaksi varsinaista kokousta vuodessa. Syyskokouksessa valitaan puheenjohtaja ja johtokunta kalenterivuodeksi kerrallaan. Samoin siinä käsitellään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle vuodelle. Kevätkokouksessa käsitellään mm. tilinpäätös ja toimintakertomus.

Toiminta jatkui 1960-luvulla jo vakiintuneessa muodossaan. Esitelmä- ja keskustelutilaisuuksien ohella kokeiltiin myös paneelikeskusteluja ajankohtaisista asioista. Kevyemmästä ohjelmasta mainittakoon yhteislaulut.

Vuonna 1964 kohdattiin raskas menetys, kun Uusi Aura joutui taloudellisten vaikeuksien takia lopettamaan ilmestymisensä. Uusi Aura oli tiiviisti ollut mukana Turun Kansallisseuran alkutaipaleella. Onneksi Kokoomuksen järjestötyö oli ennen oman maakunnan kokoomuslehden menetystä saatu siksi tehokkaaksi, että mitään merkittävää takaiskua ei päässyt syntymään.

Suureksi tapahtumaksi muodostui Kansallisen Kokoomuksen puoluekokous Turussa huhtikuussa 1969. Kokous oli osanottajamäärältään ennätysellinen – yli 1500 osallistujaa – niin, että

konserttisalin tilat riittivät vain erityisjärjestelyin. Valmisteluissa ja järjestelytehtävissä oli mukana noin 200 turkulaista aktiivia, heidän joukossaan paljon Turun Kansallisseuran jäseniä.

Omia merkkipäiviään Turun Kansallisseura ei aikaisemmin viettänyt, mutta uuden kansallisseuran perustamissopimuksen allekirjoittamisen 50-vuotispäivänä 6.5.1969 järjestettiin 50-vuotisjuhla ravintola Killan kabinetissa. Tervehdyssanat lausui seuran puheenjohtaja Olavi Stenberg, Juhlapuheen piti puolueen tiedotuspäällikkö Jouni Mykkänen. Merkkipäivän johdosta seura onnittelivat mm. Varsinais-Suomen Kokoomus, Turun Kansallisseuran Naiset, Hirvensalon Kansallisseura, Loimaan Kansallisseura, Luolavuoren Kansallisseura, Martin Kansallisseura ja Turun Pohjoinen Kansallisseura.

1970-luvulle tultaessa seuran jäsenmäärä oli lähes 500. Ongelmaksi oli kuitenkin muodostunut jatkuva jäsenmaksujen maksamattomuus. Niinpä yleensä vain alle puolet jäsenistä suoritti jäsenmaksuvelvollisuutensa. Tämä rasitti seuran taloutta melkoisesti. Taloudellisen tilanteen parantamiseksi Turun Kansallisseura järjesti 1970-luvulla erilaisia yleisötilaisuuksia. Esim. vuonna 1970 niissä oli läsnä yhteensä 144 henkeä.

Vuoden 1970 alusta puheenjohtajana toiminut lääninsihteeri Erkki Pärnänen pyysi jo samana syksynä vapautusta puheenjohtajan tehtävistä. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin varatuomari Arto Lampinen. Samana syksynä myös seuran varapuheenjohtajana kaksi vuosikymmentä toiminut hovioikeudenneuvos Olavi Santalahti ilmoitti luopuvansa johtokunnan jäsenyydestä.

Vuoden 1971 aikana Turun Kansallisseuralla oli kolme yleisötilaisuutta, joissa oli yhteensä 113 jäsentä. Tilaisuuksissa puhuivat mm. Arto Lampinen ja Jarmo Virmavirta. Piirin suositusten mukaisesti myös Turun Kansallisseura muodosti keskuudestaan toimikuntia. Johtokunta päätti kokouksessaan 20.4.1971 muodostaa oikeuspoliittisen ja korkeakoulupoliittisen toimikunnan. Toimikuntien työ jäi kuitenkin käytännössä varsin vähäiseksi.

Vuoden 1972 aikana suoritettiin jäsenrekisterin saneeraus, jonka johdosta jäsenmäärä laski varsin merkittävästi 479:stä niinkin alas kuin 337:ään. Jäsenmaksunsa maksaneiden luku olikin vuoden lopulla vain 275. Yleisötilaisuuksia oli yhteensä 4, joissa läsnä 116 henkeä. Syksyllä 1972 puheenjohtaja Lampinen ilmoitti jättävänsä puheenjohtajuuden muiden tehtävien johdosta. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin hovioikeudenneuvos Hannu Koskenniemi.

Vuonna 1973 Turun Kansallisseura järjesti useita puhetilaisuuksia, joissa puhuivat seuran omat luottamushenkilöt sekä tunnetut vierailijat, kuten esim. Juha Vikatmaa ja Antero Salmenkivi. Joulukuussa järjestettiin tradition mukainen pikkujoulu, johon oli kutsuttu vieraileva yhdistys, tällä kertaa Suikkilan Kansallisseura. Musiikista huolehti viihdyttävästi seuran juristeista pääasiallisesti koostunut "hoviorkesteri". Tämä orkesteri huolehti pikkujoulujen tanssimusiikista pääsääntöisesti kaikissa 1970-luvun alkuvuosien juhlissa. Vuonna 1973 Turun Kansallisseuran viidessä yleisötilaisuudessa oli läsnä kaikkiaan 211 henkeä.

Vuoden 1974 kevätkokouksessa yleispoliittisen tilannekatsauksen esitti vierailijana kansanedustaja Olavi Lähteenmäki ja syyskokouksessa kansanedustaja Tauno T. Vartija. Pikkujoulujuhlissa oli vierailijana Kupittaa Kansallisseura. Vuoden lopussa jäsenmäärä oli laskenut tasolle 260. Joulukuussa tapahtuneen Juha Vikatmaan poismenon takia hänen tilalleen eduskuntaan nousi seuramme entinen puheenjohtaja, varatuomari Arto Lampinen, joka seuraavan syyskuun

eduskuntavaaleissa valittiin Kokoomuksen suurimmalla äänimäärällä Varsinais-Suomesta valtiopäiville seuraavaksi nelivuotiskaudeksi. Vuonna 1974 Turun Kansallisseuralla oli kaksi yleisötilaisuutta, joissa yhteensä 114 henkeä. Vuonna 1975 Turun Kansallisseuralla oli neljä tilaisuutta, joissa 102 henkeä.

Vuosien 1976 ja 1977 aikana suoritettiin uudelleen jäsenrekisterin saattaminen ajan tasalle poistamalla jäsenmaksunsa jatkuvasti laiminlyöneet jäsenet. Niinpä vuoden 1977 lopussa seuran jäsenmäärä oli 251, joista maksamattomia alle 10%. Vuoden 1977 syyskokouksessa seuraa viisi vuotta johtanut hovioikeudenneuvos Hannu Koskeniemi luopui puheenjohtajan tehtävistä. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin seutukaavajohtaja ja sittemmin rakennusneuvos Raimo Narjus.

Vuoden 1978 aikana Turun Kansallisseuraja järjesti teatterimatkan Vaasaan katsomaan Ilmari Turjan "Jääkäri Ståhl"-näytelmää. Keväällä järjestettiin myös kaksi yleisötilaisuutta yhdyskuntasuunnittelun merkeissä. 14.2.1978 tutustuttiin Varsinais-Suomen Seutukaavaliitossa yhdyskuntakuntapoliittisen suunnittelun tuloksiin niin lännessä kuin idässäkin. Huhtikuussa esitelmöi seuramme jäsen, asemakaava-arkkitehti Risto Tilus Turun keskusta-alueen tulevasta kehityksestä. Tämän tilaisuuden aiheen pohjana oli keväällä perustettujen, Turun Kansallisseurajan jäsenistöstä muodostettujen toimikuntien työ. Toimikuntien tehtävänä oli valmistella Turun Kansallisseuralle oma ohjelma Turun Keskusta-alueen kehittämiseksi.

1980 - 2000

Tarkasteltaessa seuran toimintaa 1900-luvun kahtena viimeisenä vuosikymmenenä on selvää, että toiminnassa heijastuu siinä ajassa painottuneet ajatusmallit, sen ajan paineet ja odotukset.

Sotien jälkeen oli muuttuvan elinkeinorakenteen siivittämänä syntynyt voimakas muuttoliike maalta kaupunkiin ja pohjoisesta etelään, varsinkin pääkaupunkiseudulle. Tämän aiheuttamien haittailmiöitten torjumiseksi oli virinnyt, varsinkin Keskustapuolueen piirissä valtioneuvos Johannes Virolaisen aloitteesta ajatus ns. kehitysaluepolitiikasta. Toteutuessaan se sai muodon, jonka valtakunnallisena lakisääteisenä toimijana oli Aluepoliittinen neuvottelukunta, jossa pääpaino oli maan reuna-alueiden kehittämisessä, ennen muuta maan pohjoisosissa. Lakisääteisesti oli määrätty, että 2/3-osaa neuvottelukunnan jäsenistä oli edustettava kehitysalueita. Neuvottelukunnan ensimmäisenä puheenjohtajana toimi Virolainen.

Runsas maassamuuttovirrat aiheuttivat muutoinkin runsaasti suunnittelutarvetta niin muuttovoitto- kuin muuttotappioalueillakin. Ilmiö oli kansainvälinen ja muutoinkin oli ilmassa laaja-alaisen suunnittelun tarpeellisuuden havaitseminen. Suomessa asiaa kehittämään syntyi Seutusuunnittelun Keskusliitto, jonka hallinto oli poliittisesti yhtä merkittävä kuin kunnallisten keskusjärjestöjenkin. Päinvastoin kuin Aluepoliittisessa Neuvottelukunnassa, Kokoomuksella oli sosiaalidemokraattien ohella valtakunnan poliittisten voimasuhteitten mukaisesti keskeinen asema tässä hallinnossa. Turun Kansallisseuralla oli suora yhteys näihin kumpaankin elimeen siinä muodossa, että seuran puheenjohtaja Raimo Narjus toimi useamman vaalikauden ajan Kokoomuksen edustajana kummankin puheenjohtajistossa. Kokoomus edusti jo silloin maan kaikkien osien tasapuolista kehittämistä, niiden omia lähtökohtia ja vahvuuksia hyödyntäen suhtautuen kriittisesti ulkopuolisten tukien ja ohjelmien luonnollista kehitystä vaarantaviin ja vääristäviin tukiviidakkoihin. Ajan hengen mukaisesti jo 1970-luvulla oli muutoinkin erilaiset ohjelmepoliittiset keskustelut ja linjanvedot tulleet ajankohtaisiksi. Kaikilla puolueilla oli niin

valtakunnan-, maakunnan- kuin kuntatasollakin omat alue- ja ohjelmapoliittiset toimikuntansa. Turun Kansallisseuran puheenjohtaja toimi myös kaikissa näissä Kokoomuksen toimielimissä, useimmissa puheenjohtajana. Tämän vuoksi on varsin ymmärrettävää, että Kansallisseuran toiminnalle näinä vuosikymmeninä juuri alue-, ohjelma-, ja suunnittelupoliittiset kysymykset olivat keskeisessä asemassa, että seuralla oli myös omia toimikuntia, joiden työn kautta seuran hallinto pystyi näin usein suoraan saamaan näkemyksensä esiin hallinnon kaikilla tasoilla. Näin mm. Kokoomuksen aluepoliittiseen ohjelmaan ja sen 1980-luvun tavoiteohjelman alue- ja kunnallishallinnon kohtiin (-79 ja -88), Aluerakenteen kehittämisohjelmaan (-80), Varsinais-Suomen Kokoomuksen Aluepoliittiseen ohjelmaan (-75 ja -84) ja Turun Kunnallispoliittiseen ohjelmaan (-85).

Aluejärjestötasolla ja kunnallisissa luottamuspaikkajaossa Turun Kansallisseuralla oli 1980-luvun alussa vahva asema ja edustus myös kaupunginhallituksessa. Järjestönä seura oli juuri 1980-luvulle tultaessa uusintu puheenjohtajavaihdoksen myötä sääntönsä ja viettänyt näyttävästi 60-vuotisjuhliiaan hankkimalla oman pöytälipun, jota jaettiin Turun Taidemuseossa pidetyssä tilaisuudessa kahdelletoista toiminnassa eniten ansioituneelle jäsenelle.

Vuosikymmenen vaihteessa seura järjesti kulttuuriretkiä mm. Ilmajoelle vaikuttavaan Jaakko Ilkka esitykseen ja Nurmijärvelle Kivi-juhliin. Pitkäkestoiseksi muodostui kartanoretkiajatus, jolla seura järjesti viitisentoista retkeä Varsinais-Suomen tunnetuimpiin kulttuurihistoriallisesti merkittäviin kartanoihin mm.: Askaisten Lempisaari, Maskun Kankainen, Vehmaan Nuhjala, Kustavin Alastalo, Halikon Vuorentaka, Viurila ja Joensuu, Paraisten Kuitia, Someron Palikainen, Sauvon Paddainen, Kärkniemi ja Karuna, Liedon Vanhalinna, Uudenkaupungin Sundholma jne. Retket olivat erittäin suosittuja, koska ne kohdistuivat useimmiten yksityisomistuksessa oleviin kohteisiin, joiden ovet eivät muutoin olisi jäsenille avautuneet. Viimeinen kartanoretki tehtiin Watercat-aluksella Naantalin Lapilan kartanoon.

Tämä olikin alkuna uudelle retkisarjalle Helapurjehdukselle, joka keksittiin varata vuosittaiseksi retkipäiväksi heti, kun helatorstai oli palautettu oikealle paikalleen ja oli ihmisten almanakassa vielä tyhjänä. Tämä retkitraditio jatkui pitkälle 2000-luvun puolelle, kun niitäkin ehdittiin tehdä kaikkiaan 15. Varsinaiset Helapurjehdukset alkoivat 1993 Bengtskäriin suunnatulla 75-v juhlapurjehduksella, jolla kuultiin myös Esko V. Koskeliinin autenttinen kertomus Bengtskärin taistelusta vuonna 1941.

Kansallisseuran osallistumisesta eri tasojen alue- ja ohjelmapolitiikkaan myös 1990-luvulla on jo käsitelty. Holkerin hallituksen ohjelmaan sisältyi myös maininnat aluerakenteen kehittämisestä, vaikka maan ajautuminen kansainväliseen lamaan teki tyhjäksi sen tehokkaan toteuttamisen. Kokoomuksen Periaateohjelman kehittämiseen Kansallisseura osallistui aktiivisesti saavuttaen puoluekokouksessa voiton ajamalleen vastuullisen markkinatalouden periaatteelle. Muutoinkin koko tarkastelukaudella Kansallisseura osallistui kaikkiin puoluekokouksiin ja muihin Kokoomuksen valtakunnallisiin tapahtumiin, useamman edustajan voimin ja oli myös useihin kokouksiin tehnyt omat aloitteensa.

Kunnallishallinnossa seura keskittyi tässä vaiheessa erityisesti ympäristöpoliittisiin kysymyksiin. Seura mm. kokosi asiantuntijatyöryhmän valmistelemaan Viherkaupunkistrategiaa. Näyttävä ja runsaasti yksityiskohtaesityksiä ja kasvimateriaaliarviointeja sisältävä kannanotto valmistui vuonna 1996 ja toimitettiin kaupungin hallintoelinten tietoon. Kansallisseura otti kantaa keskeisiin

kaavoituskysymyksiin, järjesti mm. pankeissa yleisökannanotot pysäköintikysymyksiin tukien voimakkaasti sekä keskustaa sivuavan väylän että Puolalanmäen alaisen pysäköintiluolan rakentamista ja keskustan läpikulkevan liikenteen vähentämistä. Valtuusto tekikin kummastakin seuran kantaa myötäilevät päätökset.

Engelin ruutukaavalle on ominaista, että monumenttirakennukset eivät katuverkossa korostu, esimerkiksi katujen päätteinä. Kaavan ajatuksena oli, että rakennuskanta yleensä on väljää ja matalaa — yksi tai korkeintaan kaksi kerrosta — jolloin monumentit erottuvat kaupunkikuvasta kohoamalla muun rakennuskannan yli. Kun kaavan kerroslukua on kasvatettu, jopa moninkertaiseksi, monumenttien vaikutus mitätöityy. Siksi Turun Kansallisseura teki aloitteen ns. Kaupunkikuvakaavan laatimisesta, jossa määriteltäisiin, miten merkittävät julkiset rakennukset — esim. Tuomiokirkko - on otettava huomioon kaupunkikuvassa. Tämä oli sitäkin välttämättömämpää, kun aikanaan (1985) tehty Rakennussuojelun vaihekaava jäi käsittelyltään kesken. Vaikka aloite ei suoraan johtanut tulokseen, sen näkemykset otettiin huomioon kaupungin Rakennussuojelustrategia- ja Arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa. Tosin kummankaan soveltamisesta ei toistaiseksi ole kokemuksia.

Sitä ennen Turun Kansallisseura vietti monipuolisesti 75-vuotisjuhlaansa aloittamalla jo mainitulla juhlapurjehduksella ja huipentaen sen vuoden lopulla Sammon auditoriossa 27.12.1993 pidettyyn pääjuhlaan, jossa juhlapuheen piti Sauli Niinistö ja jossa esitettiin myös seuran 75-vuotishistoriikki. Koko juhla jäi kuitenkin eräänlaiseksi alkusoitoksi. Tervehdyspuheessa seuran puheenjohtaja ja myöhemmin myös kunniapuheenjohtaja Raimo Narjus totesi: "Tammikuun kokous hyväksyi seuralle nimen Turun Kansallisseura. Nimen, joka on sama kuin täällä aikanaan toimineen entisen Suomalaisen puolueen paikallisyhdistyksen nimi. - Katsoisinkin, että Turun Kansallisseuran tulisi vielä kerran selvittää, mikä sen asiallinen perustamispäivä oikein on. Tällöin saattaakin olla syytä varustautua jo neljän vuoden päästä viettämään seuran satavuotisjuhla!"

Näin oli jätetty myös eräänlainen testamentti seuraavalle puheenjohtajalle, vuonna 1994 aloittaneelle tekniikan tohtori Jaakko Paaterolle. Asiaa selvitettiin Vesa Varekselta tilatulla historiikilla ja niin voitiin todella kokoontua jo neljän vuoden päästä Turun VPK: n talolle juhlavasti viettämään maan vanhimman Kansallisseuran 100-vuotisjuhla ja juhlatanssiaisia 17.11.1997. Tilaisuudessa tohtori Vares piti historiallisen katsauksen seuran syntyvaiheista ja Eduskunnan puheenmies Riitta Uosukainen piti juhlapuheen ja toi valtiovallan tervehdysten.

On merkillepantavaa, että Turun Kansallisseura vietti 100-vuotisjuhlaan ajankohtana, jolloin valtakunta vietti vasta itsenäisyytensä 80-vuotispäiviä ja Varsinais-Suomen Kokoomus oli edellisenä vuonna täyttänyt vasta 75 vuotta. On myös merkittävää, että seura ei syntynyt minkään puolueen tai muun keskusjärjestön paikallisyhdistykseksi, vaan halusi koota kaikki "ne suomenkieliset, jotka tahtoisivat halusta jotakin yhteisin voimin tehdä suomalaisen sivistyksen työssä sekä maakunnassa että kaupungissakin". Vasta myöhemmin seura ilmoitti tukevansa ensin Suomalaisen puolueen ja sitten myöhemmin Kansallisen Kokoomuksen toimintaa pienen sisäisen ihmettelyvaiheen jälkeen.

Yhteistyöllä 2000-luvulle

Kansallista identiteettiä etsittäessä monenlaiset vastakkainasettelut ilmensivät aikaa ja ajan henkeä. Turun Kansallisseuraa ensimmäistä kertaa perustettaessa suomenmielisyyks oli

päällimmäisenä, mutta takana velloivat kielikysymykset ja yhteiskunnan kehittämissuunnat, oli vanhasuomalaisuutta ja nuorsuomalaisuutta, oli työväenhenkisyttä ja porvarillisuutta.

Sodat yhdistivät suomalaiset ennennäkemättömällä tavalla. Talvisodan henki oli vahva ja antoi voimaa kestää ankarat koetukset. Yhteinen tekeminen auttoi jälleenrakentamaan Suomen sotien jälkeen. Raskaat sotavelat tulivat maksettua viimeistä markkaa myöten. Suomi taisi olla ainoa maa, joka todella hoiti sotavelkansa kokonaisuudessaan. Uhrauksia silloinkin vaadittiin, mutta yhteisesti hoidimme vastuumme.

Tultaessa 1960-luvulle saimme kokea vastareaktioita tasapaksun demokratian hengessä. Vastakkainasettelun aika oli palannut maahamme, Yksi mies - yksi ääni kaikui demokratian nimessä. Ei ollut merkitystä, oliko ääni oikeutettu tai tasavahva. Pääasia oli, että oli se ääni. Tuntui, kuin parin vuosikymmenen takaiset kovat yhteiset koettelemukset olisivat unohtuneet. Miksi menitte sotaan, kysyttiin eikä tehtyjä uhrauksia arvostettu.

Onneksi tätä aikaa ei kuitenkaan kestänyt kauan, Katseet suunnattiin eteenpäin yhteiseen Eurooppaan. 1990-luvun alun turbulenssien jälkimainingeissa haparoivien tunnustelujen jälkeen rakensimme uuden kauden osana Eurooppaa, johon Suomi aina on historiallisesti kuulunut.

Merkittäviä 1990-lopun ja 2000-luvun alun tapahtumia Turun Kansallisseuran historiassa ovat olleet muotinäytökset ja Kalavalan päivän juhlat.

Ensimmäinen muotinäytös järjestettiin 31.3.1996 Turun Kansallisseuran pitkäaikaisen varapuheenjohtajan käsityöneuvos Matti Villan organisoimana. Kolmisensataa henkilöä oli todistamassa onnistuneen tilaisuuden, jossa ammattimannekiinien lisäksi VPK:n talolla esiintyivät tunnetut turkulaiset poliitikot. Turun Kansallisseura on halunnut palata sille historiallisiin puitteisiin VP K:n talolle sekä muotinäytösten että 100-vuocisjuhlien merkeissä. Olihan Turun Kansallisseura niin lukuisia kertoja historiansa aikana kokoontunut ja juhlinut nimenomaan VPK:n talolla.

Toinen varsin mittava Turun Kansallisseuran järjestämä muotinäytös pidettiin 30.9.2002, myöskin VPK:n talolla. Matti Villa oli järjestänyt tilaisuuden koordinoijaksi ammattilaisen Marjo Sjöroosin ja juontajaksi N. Tapani Saarisen. Mannekiineina toimivat mm. Miss Suomi Janette Broman, Riitta ja Topi Uosukainen sekä nykyinen ulkoministeri Ilkka Kanerva. VPK:n Sali oli tupaten täynnä, vahtimestarien arvion mukaan läsnä oli ainakin 650 henkeä. Lehdistö uutisoi tilaisuuden ympäri Suomea.

Kalevalan päivän tapahtumat puolestaan ovat kuvastaneet Turun Kansallisseuran halua vaalia kansallisia arvoja ja pienen kansan identiteettiä kansainvälistyvässä maailmassa. Kalevalaisen kilpalaulannan puitteissa on vaaleihin valmistuville ehdokkaille haluttu antaa puitteet korostaa sanomaansa vaativissa olosuhteissa kriittisen mutta kannustavan yleisön edessä. Monet kilpalaulajista ovat sittemmin ja nykyisin toimineet ministereinä ja europarlamentin jäseninä. Aktiivisena kalevalaisena kilpalaulajana esiintyi myös Kokoomuksen puheenjohtajanakin toiminut Ville Itälä, ollen myös Turun Kansallisseuran jäseniä.

1990-luvun lopulla aloitetut ja 2000-luvun alussa jatkettut tutustumiset Turun kaupungin hallintokuntiin teemalla "Hallintokunnat tutuksi" vahvistivat Turun Kansallisseuran sitoutumista

oman kaupunkinsa kehittämiseen. Mukaan tulivat myös vierailut eri yrityksiin ja yhteistoiminta yrittäjien kanssa.

Puoluekokouksiin osallistuttiin aktiivisesti ja Turun Kansallisseura jätti lukuisia aloitteita puolustaen niitä voimaperäisesti puoluekokouksissa. Vuoden 2006 puoluekokouksessa Joensuussa Turun Kansallisseuralla oli peräti 5 aloitetta, kun aloitteita oli kaikkiaan 98.

Turun Kansallisseuran toiminta uuden eurooppalaisen ajan kynnyksellä oli yhteenkuuluvaisuuden rakentamista erilaisten kartano- ja saaristoretkien muodossa. Viimeinen Helapurjehduksista tehtiin vuonna 2006 purjehtimalla lähisaaristossa. Perinteinen suvivirsi laulettiin Kaksikerran kirkossa. Tämä Helapurjehdus oli viimeinen siksi, että purjehduksissa käytetty laiva Lenson, toiselta nimeltään Watercat, myytiin pois Turusta.

Siksi toukokuussa 2007 tehtiinkin Turun Kansallisseuran 110-juhlavuoden kunniaksi ilmapurjehdus Brysseliin, jossa jäsenemme MEP Ville Itälän isännöimänä Turun Kansallisseuran 18 henkinen delegaatio tutustui ajan hengessä eurooppalaiseen päätöksentekoon EU:n parlamentissa ja turvallisuusohjelmiin Naton päämajassa.

Ympäristön arvostaminen on aina ollut Turun Kansallisseuran toiminnassa mukana. Syksyllä 2007 tutustuttiin uuden Itämeri-keskuksen tiloissa Itämeren tilaan ja sen parantamismahdollisuuksiin ajatuksena vaalia yhteistä kansallisomaisuuttamme Turun saaristoa, johon Turun Kansallisseura oli niin monilla purjehduksilla omakohtaisesti tutustunut. Toisaalta ajatuksena on myös vahvistaa Itämeren talousalueen merkitystä osana EU:n pohjoisen ulottuvuuden haasteita ja mahdollisuuksia.

Juhlavuoden parlamenttikierrosta jatkettiin lokakuussa 2007 tutustumalla kansanedustaja Petteri Orpon isännöimänä eduskunnan tiloihin ja toimintaan seuraamalla myös eduskunnan kyselytuntia. Eduskuntatalon esittelykierroksen yhteydessä oppaamme esitteli myös talon pienoismalleja ja kertoi, että Suomessa on ollut yleinen ja yhtäläinen äänioikeus jo sata vuotta. Samalla hän kysyi leikillään, monellako meistä olisi ollut äänioikeus säätyvaltiopäivillä. Kaupunkineuvos Heikki Löyttyniemeltä tuli salamannopea vastaus, joka yllätti ja hämmensi oppaan sanattomaksi. Heikki kun sanoi, että meillä kaikilla, koska olemme porvareita! Mielenkiintoista on huomata, että Turun Kansallisseura oli jo kymmenvuotinen, kun yleinen ja yhtäläinen äänioikeus saatiin Suomeen.

Haasteet lähitulevaisuudelle

Turun Kansallisseura haluaa perinteitään kunnioittaen jatkaa toimintaansa yhteiskuntaa rakentaen paikallisella, kansallisella ja eurooppalaisella tasolla. Yksilön vapauden ja yhteisöllisyyden yhteensovittamisella vastuullisessa markkinataloudessa on haasteita monella saralla. Ympäristö, terveys ja turvallisuus ovat lähitulevaisuudessa avainsanoja.

Rajalliset nykymuotoiset energia- ja raaka-aineresurssit sanelevat yhteiskunnan kehittymistä. Turun Kansallisseuralla voisi olla oma roolinsa asenteiden muokkaamisessa resursseja säästävään suuntaan. Se edellyttää oikean tiedon jakamista sekä aktiivista osallistumista paikalliseen ja kansalliseen keskusteluun resurssien oikeudenmukaisesta käytöstä. Eurooppalainen viitekehys edellyttää kansainvälistä näkemystä ja ymmärrystä ja siinä Turun Kansallisseuran asiantunteva jäsenistö ja heidän verkostonsa ovat avainasemassa. Tässä taas on haasteita jäsenistön ja heidän

verkostojensa laajentamiseen kattamaan riittävä substanssiosaaminen. Itämeren talousalueen energia- ja ympäristökysymysten sisällyttäminen lähitulevaisuuden ohjelmiin on ensiarvoisen tärkeää.

Ilmaston mahdolliseen pitempiaikaiseen muutokseen varautuminen on yhteiskunnan suunnittelun kannalta haaste ja sekin sopii Turun Kansallisseuran tuleviin aktiviteetteihin. Onhan Turun Kansallisseura aktiivisesti osallistunut rakennetun ympäristön kehittämiseen sekä yhteiskunnallisin kannanotoin että omilla ohjelmillaan jo usean vuosikymmenen ajan.

Turvallisuus laajasti nähtynä sisältää sekä yksilön turvallisuuden eri muodoissaan että yhteiskunnallisen turvallisuuden. Ikääntyvä väestö kaipaa yksilön turvallisuutta hoivapalvelujen oikealla mitoituksella ja sisällön kehittämisellä. Syrjäytymisen ehkäiseminen on myös osa sosiaalista turvallisuutta, johon kohdistuu entistä suuremmat haasteet. Vastuullinen markkinatalous vastaa näihin haasteisiin ottamalla huomioon yksilölliset tarpeet ja yksilön vapauden valita kohtuullisissa rajoissa vaihtoehtoiset ratkaisut. Turun Kansallisseuralla on oma roolinsa tässä yhteiskunnallisessa kehitystehtävässä, niin kuin sillä oli jo vastuullisen markkinatalouden käsitteen sisällyttämisessä Kokoomuksen periaateohjelmiin.

Turvallisuus ympäristö- ja energiahuollossa on maamme lähitulevaisuuden haasteita, johon liittyy myös kansainvälisiä ulottuvuuksia, ei ainoastaan pohjoisia ulottuvuuksia. Osallistumalla aktiivisesti käytävään keskusteluun ja sitä kautta vaikuttamalla asenteisiin Turun Kansallisseura voi antaa oman arvokkaan panoksensa kansallisiin rakennemuutoksiin.

Ulkoinen turvallisuus ja siihen olennaisesti sisältyvä kriisiturvallisuus on nähtävä osana kansallista ja eurooppalaista viitekehystä. Olemme päätöksemme tehneet olla osana Euroopan Unionia ja siihen liittyy oleellisena osana turvallisuusratkaisut. Eurooppalainen Nato lienee toteutettavissa vuosien saatossa. Turun Kansallisseura otti asiassa merkittävän etunojan tutustuessaan keväällä 2007 EU:n parlamenttiin ja Naton päämajaan. Aktiivista turvallisuuskeskustelua vastuullisen markkinatalouden hengessä on syytä jatkaa.

Lähteet:

Talousneuvos Toivo E. Nikulainen: Muisteloita kansallismielisestä järjestelmästä ja muusta Turussa 1910- ja 1920-luvulla

Rakennusneuvos Raimo Narjus: Turun Kansallisseuran perustamisesta 100 vuotta

Valt.tri Vesa Vares: Turun Kansallisseuran perustaminen ja ensimmäiset vuosikymmenet

Hovioikeudenneuvos Olavi Santalahti: Muisteloita Turun kansalliselämästä vuosilta 1940-1968

Valt.maisteri Matti Pesola: Turun Kansallisseura 75 vuotta

Diplomi-insinööri Lauri Juvani: Kokoomustoimintaa 1945-1954

Kauppaneuvos Heikki Löyttyniemi: Lähes kolme vuosikymmentä Turun valtuustossa

Puolueen puheenjohtajan tervehdys

Kokoomuksella menee nyt hyvin. Viime kevään eduskuntavaaleissa saavutimme historiamme toiseksi parhaan tuloksen. Hallitusneuvotteluissa onnistuimme erinomaisesti omien tavoitteidemme kirjaamisessa hallitusohjelmaan. Olemme myös keväästä lähtien olleet kannatusmittausten mukaan Suomen suosituin puolue.

Puolueen menestys lähtee sen jäsenistä ja yhdistyksistä. Puoluejohto valitaan vain edustamaan kentän haluamaa suuntaa. Olen ollut otettu siitä tuesta ja työstä, minkä kokoomuslaiset ovat yhteisten tavoitteiden edistämiseksi antaneet. Demokratiassa kansan valtakirjalla toteutetaan niitä lupauksia ja tavoitteita, jotka olemme etukäteen ilmoittaneet. Niin toimimme myös hallituksessa.

Kokoomus on päässyt erinomaiseen alkuun omien vaalitavoitteidensa lunastamisessa. Mutta seuraavaksi on aika kääntää katse myös kohti tulevia kunnallisvaaleja. Poliittinen työ jatkuu niiden asioiden parissa, jotka suomalaiset jo ovat ottaneet omikseen. Puolueen kannatuksen kasvu on seurausta politiikkamme rehellisyydestä ja nöyrästä asenteestamme poliittiseen työhön. Tinkimättömällä vaalityöllä saamme Kokoomuksen nousemaan Suomen suurimmaksi kuntapuolueeksi ensi syksyn kunnallisvaaleissa. Hyvin onnistuneet kunnallisvaalit luovat aina paremman pohjan ponnistaa seuraaviin eduskuntavaaleihin.

Kokoomuksen puheenjohtajan ominaisuudessa minulla on ilo onnitella Turun Kansallisseuraa sen 110-vuotisesta taipaleesta ja kiittää korvaamattomasta työstä, jota se on tehnyt puolueen hyväksi vuosikymmenien ajan. Paikallistason uurastus on puolueen kivijalka. Hyville perustuksille on helppo lähteä rakentamaan tulevissa koitoksissa.

Jyrki Katainen
puheenjohtaja
Kansallinen Kokoomus rp

Turun Kansallisseura ajan hengessä 110 vuotta

Voimakas kansallisuusaate valmisteli maaperää Suomen kansallisen itsenäisyyden saavuttamiseksi 1890-luvun loppupuolella. Turun Kansallisseuran perustaminen 12.11.1897 Suomalaisen puolueen paikallisyhdistykseksi oli sen ajan ”suomenmielisten” tahtotila tehdä jotain merkittävää yhteisin voimin. Perustamisen aikaan seuraan haluttiin mukaan niin ”alemmat kuin ylhäisetkin kansankerrokset sekä herrat että työmiehet”, jotta seuraa voitiin kutsua aidoksi kansallisseuraksi.

Tätä taustaa vastaan viime presidentin vaalien Kokoomuksen vaalislogan työväenpresidentistä oli itse asiassa paluuta juurille, koska Turun Kansallisseura lienee Kokoomuksen vanhin paikallisyhdistys. Samoin nykyinen Kokoomuksen perusteema ”vastuullinen markkinatalous” on Turun Kansallisseuran puoluekokousaloite, joka hyväksyttiin puoluekokouksessa 1990-luvulla.

Ajan henkeä kuvastaa myös Turun Kansallisseuran juhlavuotensa kunniaksi järjestämä tutustumismatka Brysseliin EU:n parlamenttiin ja Naton päämajaan. Turun Kansallisseuran jäsen Ville Itälä toimi matkan isäntänä ja seuran paikallisedustajana Brysselissä ja pitää 110-vuotisjuhliemme juhlapuheen. Voisiko paremmin toimia ajan hengessä?

Haasteet seuraaville vuosikymmenille ovat velvoittavat. Miten Turun Kansallisseura voisi aitona kansallisseurana antaa panoksensa paikallisella ja kansallisella tasolla kehittää yhteiskuntaamme vastuullisesti ja oikeudenmukaisesti?

Viitekehyksenä on turvallisuus laajasti nähtynä. Kansallinen turvallisuus ja yksilön turvallisuus vastuullisessa markkinataloudessa on merkittävä haaste. Kriisien hallinta yhteistyössä on osa taloudellista turvallisuutta. Ympäristöhaasteista Itämeren tilan parantaminen on kaikkien Itämeren ympärysvaltioiden yhteinen asia. Sille voimme yhdessä tehdä jotain. Ilmastomuutokseen sopeutuminen on toinen yhteinen asia. Turun Kansallisseura haluaa olla ajan hengessä mukana ja tarttua turvallisuushaasteisiin, olkoon ne sitten paikallisia, kansallisia tai globaaleja.

Jaakko Paatero
puheenjohtaja
Turun Kansallisseura ry